GAZETA KRAKOWSKA

No. 38

W NIEDZIELĘ DNIA 13. MAIA 1810.

Opisanie Podroży Nayiaśnieyszych Królestwa Jchmość przez departament Krakowski, Wiazdu Jch do tuteyszey Stolicy, i kilkudniowey bytności umieszczamy dla dogodzenia powszechnem życzeniom.

Jeszcze dnia 6 Maia wyiechał JO. Xżę Henryk Lubomirski, Prezes Urzędu Administracyi Departamentu Krakowskiego, przeciw Nayiaśnieyszych Królestwu Jchmość do Zarek w Departamencie Kaliskim i tam przywitawszy Nayiaśnieyszego Pana, Królową Jmć i Królewnę, powrocił wieczorem do Pilicy, gdzie oczekuiący z JW. Biegańskim, Jenerałem tu kommenderuiącym, Obywatele Departamentu Krakowskiego od JO. Xięcia Lubomirskiego delegowani: JJWW. Jozef Hrabia Wodzicki, Antoni Hr. Stadnicki, Jozef Wielowieyski, Hrabia Russocki i Antoni Walewski złożyli imieniem Obywateli Krakowskich hołd uszanowania Monarsze swemu, w Mowie stosowney przez Hrab. Russockiego do Nayiaśnieyszego Pana mianey.

Po udaniu się Nayiaśnieyszych Królestwa do spoczynku, JO. Xżę Lubomirski Prezes, zostawiwszy na swem mieyscu do służenia Nayiaśnieyszemu Panu Ant. Hrab. Stadnickiego, pospieszył przez noc całą na powrot do Krakowa, troskliwy będąc, aby uczynione do wygodnego przeiazdu Monarchy rozrządzenia iak naylepiey uskutecznione były.

Dnia 7 wyiechał Nayiaśnieyszy Pan z Pilicy i na samey granicy tuteyszego Departamentu wieżdżał przez bramę tryumfalną, i jechali Nayiaśnieysi Królestwo w pośrod zgromadzonego wszędzie licznego ludu, witaiącego okrzykami radości Pana swoiego, przed których rzucali kwiaty. — Dzień pogodny, drogi naylepsze, na których wyreparowanie ani pracy, ani kosztow Obywatele nie oszczędzali, dostarczaiąca liczba przeprzęgowych na każdey stacyi koni staraniem WW. obwodowych Kommissarzy zgromadzonych, podroż tę Monarsze czyniła nader przyiemną. — Na ostatniey stacyi w Bronowicach przygotowana była brama obiciami przyozdobiona, gdzie oczekiwał Nayiaśnieyszego Pana JO. Xżę Poniatowski, Minister Woyny z całym sztabem, i Officerami walecznego Pułku 3go jazdy, i JO. Xżę Lubomirski Prezes, i eskortowali

Nayiaśnieyszego Pana z konnicą do tuteyszey Stolicy. — Przed Rogatkami Kahał Kazimierski z całą Synagogą i gminem ludu wyznania Moyżeszowego witał Nayiaśnieyszego Pana z wszelkiemi obrządkami i okazałościami podług ich religii. — Na placu przed Bramą Floryańską wszyscy naczelnicy woyska Narodowego zrobili honory woyskowe Nayiaśnieyszemu Panu. Daley stały uszykowane Cechy wszystkie miasta Krakowa, i chorągwiami swemi złożyły głębokie Panu swemu pokłony. W samey Floryańskiey Bramie W. Michał Kochanowski na czele Magistratu powitał Nayiaśnieyszego Pana mową następuiącą:

"Nayiaśnieyszy Panie! Odwiecznym i nayznakomitszym przymiotem Narodu Polskiego, iest miłość swey Oyczyzny i wierność ku swym Monarchom,

To starodawne Miasto, siedlisko pierwszych cywilizacyi Narodowey zawiązek; Stolica poźniey Królow, nauk i oświecenia publicznego Mistrzyni; doznawszy z całym kraiem zmienney losow kolei; dochowało nieskażytelnie tych Polaka przymiotow, które są prawdziwą Cechą Jego Narodowości.

Nayiaśnieyszy Panie! Oto my i ten lud tutay zgromadzony prawdziwe swey Oyczyzny Syny; składamy u nóg Twoich hołd wierności i posłuszeństwa. Pamietną i pełną radości na zawsze, będzie dla nas Epoką dzień ten, w którym możemy prawemu Monarsze i Oycu Ludow swoich pierwsze miłości i posłuszeństwa dać oznaki.

Istnie w sercach Polakow niezatarta pamięć szczęścia i pomyślności Narodu, doznawaney pod mądrym Panowaniem Poprzednikow Twoich Nayiaśnieyszy Panie. Serca nasze napełnione są mocną zwrotu onych nadzieią.

Popioły Królow, które w tych spoczywaią murach, były iedyną w pietnastoletniey nieości naszey pociechą. Zwłoki Nad-Dziada Twego Nayiaśnieyszy Panie, ostatnie mieysce w Grobowcach Królow Polskich zaiąwszy, były zakładem stałości iednomyślnych życzeń Narodu, teraz spełnionych, których ani czas, ani przeciwności, ani przemoc zniszczyć niezdołały. Duch Poprzednika Twego Nayiaśnieyszy Panie unoszący się nad nami, był Geniuszem ożywiaiącym w nas Religią, Cnotę i miłość Oyczyzny.

Nayiaśnieyszy Panie! Tak wemi uczuciami serca nasze są napełnione. Racz nas przyiąć łaskawie w liczbę swych wiernych poddanych. Niech w Dobroci Twoiey Nayiaśnieyszy Panie, znayduiem źrzodło szczęścia i pomyślności Narodowey: a w dowod wierności i posłuszeństwa naszego; składamy Ci Nayiaśnieyszy Panie klucze od Bram Miasta tego.,, I złożył Nayiaśnieyszemu Panu klucze od miasta.

Nayiaśnieyszy Pan raczył odpowiedzieć: że nie może tych kluczow w lepsze ręce oddać, iak dotąd były.

Wieżdzaiąc Nayiaśnieyszy Pan do miasta zobaczył się otoczonym po obydwoch stronach woyskiem uszykowanym, ktore stało w dwoch liniach aż do Pałacu pod Baranami zwanego dla Nayiaśnieyszego Pana na mieszkanie przygotowanego. Dywizya Kawaleryi Pułku 3go poprzedzała powoz Nayiaśnieyszego Pana. Przed kościołem Panny Maryi, JW. Jmci X. Biskup Krakowski w kościelnym ubiorze, z Kapitułą Krakowską i całym Duchowieństwem czekał Nayiaśnieyszego Pana, ktoremu wprzeieżdzie błogosławił. Daley iechał Nayiaśnieyszy Pan ku Pałacowi przygotowanemu, przed ktorym zastał oczekuiących

na niego JW. W. Ministrow swoich, ktorzy Go przyiazdem swym poprzedzili, i bardzo wielu Obywateli, wszystkie urzędy Cywilne, Akademiią i Administracyą Departamentu Krakowskiego. JO. Xżę Prezes przedstawił J. K. Mci na marszałka mieyscowego JW. Hrabię Jozefa Wodzickiego, ktory Nayiaśnieyszym Królestwu pokoie pokazał. Z iaką łaskawością i uprzeymością wszystkie przygotowania od Nayiaśnieyszych Królestwa przyięte były, ten tylko sobie wystawić zdoła, kto zna oycowską Ich dobroć.

Od czasu kiedy wierni poddani witali Stanisława Augusta, Króla swoiego, nigdy świetnieyszego i okazalszego widoku to miasto nie miało. Wszystkie ulice okna i rynek były ludem zapełnione, i na wszystkich twarzach malowała się radość. Nayiaśnieyszy Pan wiechał do miasta przy wystrzałach z dział, odgłosie wszystkich dzwonow i radosnych okrzykach tysiącznych tłumow ludu: "Niech żyie Fryderyk August!,, Nayiaśnieyszy Pan raczył się z Królową Jmcią pokazać ludowi z Balkonu pałacu, ktory trzykrotnie ponowił radosne okrzyki. W wieczor całe miasto i wszystkie przedmieścia były wspaniale oświecone. Naypięknieyzaś oświecone były w mieście domy J. O. Xcia Lubomirskiego, mieyski na przeciwko pałacu J. K. Mci stoiący, JW. X. Sołtyka, Dziekana katedralnego i Referendarza koronnego, W. Laskiewicza, W. Kochanowskiego, Intendenta magistratowego, &c. &c. Na wszystkich tych domach i wielu innych po rożnych ulicach znaydowały się stosowne do tak pożądanego zdarzenia transparenty i napisy. Miasto żydowskie dodało do pięknego oświecenia, bramę tryumfalną, całą oświeconą z cyframi J. K. Mci i napisami hebrayskiemi, tudzież przez cały rynek ciągnące się dwiema rzędami na słupach wiersze i napisy.

(*Reszta potem.*)

Z Paryża d. 24. Kwietnia.

Marszałek Massena, Xżę Eslingen, dowodzić będzie naczelnię przeciw Portugallij przeznaczonem woyskiem, i wyiechał iuż do Hszpanii.

Amerykańska fregata Adams odpłynęła d. 21 b. m. z Hawru na powrot do Ameryki.

Gdy archiwa tuteysze przez wiele papierow przywiezionych z Rzymu, Wiednia i Ratysbony tak dalece się zwiększyły, iż pomieścić się nie mogą w dotychczasowem budynku, przeto ma bydź nowy wystawiony, który nazywać się będzie pałacem archiwów państwa. Sławny z wielu uczonych pism Daunou iest naywyższym dyrektorem archiwow państwa, które podzielone teraz będą na 3 główne oddziały, Francuzki, Włoski i Niemiecki; każdy z tych oddziałow mieć będzie naczelnego dozorcę i wiadomych pomocnikow ięzyka, w iakim są papiery pisane. Archiwa Papiezkie przybędą także w krótce do Paryża. Są one nader liczne, bo od Lutego wywożą co tydzień 100 brykpapiery z Rzymu.

Sławny Kompozytor Paer ma szczęście dawać Cesarzowey Jmci niektóre nauki muzyczne.

Słychać, iż 60,000 woyska uda się ieszcze do Hiszpanii, którem dowodzić będzie Marszałek Xżę Eckmühl.

W Antwerpii urządzono dla Nayiaśnieyszych Cesarstwa piękną szalupę, którą kapitani morscy zamiast maytkow kierować będą, a kapitanem iey będzie Admirał Missiessy.

Xżę Eugeniusz powraca w tych dniach do Medyolanu.

)2(

Xżę Wacław Lichtenstein udał się zaraz po przybyciu tu do Compiegne.

Przybył tu Duński konferencyyny Radca Rosenkranz.

Xżę Fryderyk Następca Xięstwa Hessenhomburg, który znayduie się w służbie Austryackiey przyiechał do naszey stolicy.

Radzcy stanu Hrabiowie Regnaud de St. Jean d'Angely, Begonen i Mole udali się d. 21 b. m. iako mowcy rządu do ciała prawodawczego. Pierwszy zakończył posiedzenia mową, w którey wystawił to wszystko, co od nie dawnego czasu w prawodawstwie i wewnętrzney administracyi zaszło, potem przeczytał rozdział:

Polityka zagraniczna.

Widzieliście, Mci Panowie, uchwałę senatu, mocą którey miasto Rzym, dawne to dziedzictwo Cesarzow i Karola Wielkiego, do państwa Francuzkiego przyłączone zostało. Akt ten zgodny z konstytucyą państwa, podany przez historyą i przez politykę, rownie iak przez gieniusz, połączył znowu dawno oddzielone części zachodniego cesarstwa i stanowi między Tybrem i Sekwaną, między, Paryżem i Rzymem punkt połączenia. Akt ten nakoniec, zapewniaiąc świętą zawsze powagę kościoła i prawdziwą chwałę religii, zapewnia niepodległość tronow i uszanowanie dla Monarchow. — Do dwoch nowych departamentow, które państwo na zachodzie nabyło, dodać ieszcze należy nowe nabycie na północy, które więcey iest użyteczne, niżeli rozległe. J. C. K. Mość kazał ogłosić traktat, który rozszerza granice Francyi do rzeki Waal, i proponowana iuż iest uchwała senatu, dla uzupełnienia tego powiększenia, które tak w względzie woyskowem, iako też celnem stało się potrzebnem, i o którem rozkazał J. C. K. Mość donieść przy zagaieniu waszych posiedzeń. Nowy departament pod nazwiskiem departamentu *Uyścia Renu* będzie utworzony, a reszta ustąpionych kraiow zostanie wraz z wyspą Walcheren do departamentu Dwoch Nettow przyłączona, przez co stanie się ten departament naywiększem i naybogatszem w państwie: Akt ten, Mci Panowie, zapewnia trzem rzekom, Mozeli Renowi i Skaldzie ożywiaiącem i nayurodzaynieyszem części m Francuzkiey ziemi, wolną żeglugę. Wody ich oswobodzone na zawsze z niewoli, i w krótce przez rozpoczęte liczne kanały z sobą połączone, otworzą handlowi, którego wolność, ieże i przez słuszność otrzymaną nie zostanie, orężem nakoniec zdobytą będzie, nowe drogi i zaręczaią iego rozszerzenie, zakwitnienie i bogactwa. — Liga Reńska widzi pomnażaiącą się swą powagę, utwierdza się iey siła i związki. Jeden z Xiążąt ligi Reńskiey widział, ieże i tak wyrazić mogę, sekularyzowane swe państwa, i trwałość iego potęgi i dobro szczęśliwych iego poddanych zapewnione iest przez przeniesienie następstwa na młodego Xcia, którego Francya iako godnego ucznia w obozie i radzie naywiększego z Mistrzow daie Niemcom, nie odeymuiąc mu iednak miłości i wdzięczności Włoch. — Szwecya zrzuciła podwoyne iarzmo wewnętrzne i zewnętrzne i przystąpiła do systematu lądowego. — Jako nowe zakłady pokoiu utwierdzaią te urządzenia i inne pomnieysze (które iako owoc zdobyciow J. C. K. Mci dane są z rąk iego, dla powiększenia iego sprzymierzyńcow,) wielkie systema, które wszystkich Królow łączy przeciw iedynemu ich nieprzyiacielowi, i zapewniaią spokoyność lądu. — Jeżeli da się ieszcze słyszeć trąba woyny w mieyscach, gdzie Anglicy potrafią wyściądź,

tedy stanie się to albo przy granicach państwa Ottomańskiego, i Europa nie wiele, ale Azya dużo ucierpieć może, ieżeli dywan nie odmieni swey polityki, albo na kilka dni za Pireneami, poki porty Hiszpańskie nie będą naszemu orężowi otworzone, a dla Anglikow zamknięte, tak iż od tey chwili uważać można pokoy w Europie iako zapewniony przez świętość traktatow, przez ogromność siły, przez zgodność interessow i przewagę gieniuszu. Europa odebrała świeżo nowy zakład trwałości pokoiu, pod czas którego tyle ludow po tak długich nieszczęściach, pozbawione słusznych troskow, zaczenaią wolniey oddychac. Widzieliście przybywaiącą na łono ucieszoney Francyi wysoką poprzedniczkę pokoiu i drogi zakład wiecznego przymierza. Mieliście szczęście bydź świadkami uroczystego związku, który łącząc na zawsze Napoleona z Maryą Ludwiką, połączył razem interessa Francyi i Austryi dla szczęścia obu tych ludow i spokoyności świata. Wszystkie sprzymierzone narody błogosławią pamiętnemu temu zdarzeniu, które utwierdza zupełnie ich potęgę i związki, które ich łącząc, czyni nierozerwanemi; błogosławią mu niemniey oświecona polityka i pocieszona ludzkość. Jeżeli reszta świata upatruie w nim tylko poprzednika powszechney spokoyności; poddani Napoleona upatruią w nim z radością poprzednika swey szczęśliwości. Wdzięczna ich miłość widzi upięknione życie, które Bohatyr dla nich poświęcił. Dopełnienie naytkliwszych życzeń iego serca więcey ich obchodzi, niżeli dopełnienie rozważnych życzeń polityki; bo wysoki związek, który błogosławią, czyni im, rownie iak wam, Mci Panowie, naymilszą nadzieię widzieć imie i gieniusz Napoleona unieśmiertelnione, i dynastyą Jego, rownie iak sławę uwiecznione.,,

Zaledwo mowca przestał mówić, całe zgromadzenie okazało trzykrotnie swoie ukontentowanie. Potem przeczytany został następuiący wyrok Cesarski.

W Cesarskim pałacu w Compiegne d. 19 Kwietnia.

Napoleon Cesarz Francuzow, &c Gdy interessa, dla ktorych ciało prawodawcze zwołane zostało, są ukończone, postanowiliśmy zatem i stanowiemy co następuie:

Posiedzenia ciała prawodawczego roku 1810 maią bydź w sobotę d. 21 Kwietnia ukonczone, &c.

(Podp.) *Napoleon.*

W mowie, którą P. Fremin Beaumont, prezydent kommissyi skarbowey z powodu rachunku skarbowego d. 20 miał w ciele prawodawczem, wyraził między innemi: —
" Pokoy, który przymierze dwoch wielkich mocarstw obiecuie światu, przyśpieszy nieochybnie chwilę, w którey nasze systema skarbowe udoskonalone zostanie. Lecz chociaż iedyny nieprzyiaciel, który pozostał się ieszcze Francyi, będzie chciał woynę przedłużyć dla utrzymania wyłącznego przywileiu przedawania obcych płodow lądowi, tedy spokoyność reszty Europy dozwoli rządowi zmnieyszyć wydatki i ulepszyć wszystkie części naszych dochodow.,,

Z Londynu d. 20. Kwietnia.

(Przez Francyą.)

Jeden z naysławnieyszych naszych admirałow, Lord Collingwood, dotychczasowy dowodzca Angielskiey eskadry na morzu środziemnem, umarł w 60 roku życia d. 7 Marca, płynąc z Minorki do Anglii.

Z Gibraltaru piszą pod d. 22 Marca, że Jenerał Fraser popłynął ztamtąd dnia tego z 4tym

regiment'em dla objęcia Ceuty. Listy z Ceuty donoszą, iż woyska nasze wysiadły tam d. 23 i objęły tę cytadelę.

Z Rio-Janeiro (w Brazylii) donoszą pod d. 26 Lutego, że umarł tam Hrabia Anądia, a na iego mieysce mianowany iest Hrabia Galveias ministrem morskim i osady.

List z Lizbony d. 3 Kwietnia wyraża: — "W porcie tuteyszym stoi wiele kupieckich okrętow i handel bardzo idzie dobrze. Z tem wszystkim Francuzi znayduią się w znaczney liczbie nad granicą. Oba woyska stoią od niejakiego czasu na przeciwko siebie; rzeka tylko Douro przedziela głowne obu woysk korpusy; tym czasem Francuzi przeprawiaią ustawicznie małe oddziały za tę rzekę i codziennie zachodzą utarczki. W tey chwili odbieramy doniesienie, że nieprzyiaciel znaczne odebrał posiłki i w 3 miesiącach zamyśla się przez rzekę Douro przeprawić. Co Chwila oczekuiemy doniesienia o bitwie.„

Drugi list stamtąd d. 5 *Kwietnia.* —— "Nie zaszła ieszcze dotąd żadna bitwa; ale mowią, że Lord Wellington wyrusza przeciw nieprzyiacielowi. Od 25 do 31 Marca przybyło tu z woyskiem, końmi i artyleryą 170 Angielskich okrętow, pomiędzy którémi 4 liniiowe, 6 fregat i 7 brygow. Oprocz milicyi podaią woysko Angielskie i Portugalskie do 100 000 ludzi, ... przesadzone. Jenerał Balastreros znaydował się w Santa Olalla.„

Amerykańska fregata o 20 działach przetrząsała w Lutym wyszłe z Gran Bocs dwa okręty. Amerykański kapitan oświadczył, iż Amerykanie także maią prawo do przetrząsania okrętow, iak Anglicy.

Do Portugalii i do Kadyxu maią ieszcze bydź znaczne posiłki posłane, a mianowicie korpus Xcia Brunświcko-Oels, który znayduie się teraz w Gwernsey.

Lord Wellington donosi w liście z Vigea pod d. 28 Marca między innemi: "Korpus Francuski pod rozkazami Marszałka Ney, korpus pod Jenerałem Loison i korpus pod Jenerałem Kellarman stoią teraz w dawney Kastylii, zajęły kilka stanowisk nad Tormes, a przednie ich straże zachodzą do rzeki Agneda. Przednia straż Angielskiego woyska znayduie się także pod Jenerałem Craufurd nad rzekami Agneda i Coa. Francuzi uderzyli d. 19 w nocy na stanowisko Barba del Puerto, w którym znaydowały się 4 kompanie od 95go regimentu. Na drugiey stronie rzeki na przeciwko Barba del Puerto leży wieś St. Felices; między obiema temi wsiami znayduie się iedyny most na rzece Agneda. Ostatnie deszcze tak dalece zwiększyły tę rzekę, że iey nigdzie przebrnąć nie można. Nieprzyiaciel zgromadził iednę brygadę w St. Felices, przeszedł pod wieczor w 600 ludzi po moście, a resztę zostawił nad mostem. Te 600 ludzi wyparły oddział 95go regimentu, przyczem utraciliśmy 4 ludzi w zabitych, a 10 w ranionych.„

Jenerał major Campbell, naczelny dowodzca w Gibraltarze, ogłosił d. 21 Marca warunki, pod którémi Ceuta woysku naszemu oddaną została. Ceutę zaymie regiment Angielski pod dowodztwem Jenerała Frasser. Woyska będą kosztem Angielskim utrzymywane. Za odmianą okoliczności opuszcza Angielskie woyska Ceutę.

W Londynie znayduie się teraz 19,000 piechoty i 3500 jazdy.

Xżę Brunświcki-Oels popłynął do swego korpusu do Gwernsey.

Mowca niższey izby doniosł izbie, że odebrał następuiący list od P. Burdett:

Do Karola Abbot, Mowcy niższey iz-

by. — "Mci Panie! Gdy z rozkazu WPana zgwałcono moy dom d. 9 Kwietnia w Piccadilly, i porwano mnie przeciw wszelkiemu prawu i do więzienia wtrącono, donoszę zatem WPanu, iż za miesiąc od dnia dzisieyszego zaniosę skargę przeciw WPanu do Królewskiego sądu. Zostaię, &c. „ — Kanclerz żądał, aby ten list wciągniony był do dziennika izby, co nastąpiło.

Lord Cochrane oddał niższey izbie prozbę w imieniu mieszkańcow Westminsterskich, w ktorym żalą się, iż P. Burdett niewinnie uwięziony został, i proszą, aby izba zastanowiła się ieszcze raz nad tym przeciwnym konstytucyi czynem, &c.

P. Ward, Lushington i inni byli za odrzuceniem tego przełożenia. P. Whitbbread oświadczył się za przyięciem, ażeby okazać narodowi, iż drzwi izby otwarte są dla wszystkich proszących. Usprawiedliwiał wątpliwość mieszkańcow Westminsterskich względem słuszności uwiezienia P. Burdett, ponieważ i jeneralny instygator miał w tey mierze wątpliwość. — Kanclerz skarbowy oświadczył się także za przyięciem przełożenia, rownie iak P. Canning i P. Ponsonby. Przełożenie zostało przyięte.

Obie izby parlamentowe zawiesiły wczoray swoie posiedzenia; pierwsza do 30 Kwietnia, a druga do 1 Maia.

Z Augszburga d. 23. Kwietnia.

Dziś rano przybyło tu 6 pięknych arabskich ogierow, ktore Cesarz Franciszek wysyłkiemu swoiemu zięćowi, Cesarzowi Napoleonowi, w podarunku posela. Jedną tylko na dzień odbywaią stacyą i każdy prowadzony iest przy innym koniu luzem. C. K. Koniuszy P. Grimm, ktory przy nich iedzie, wiezie także nadzwyczay piękne rzędy, w ktore ubrane będą konie przy oddaniu w Paryżu. Ogiery te są gniade i siwe, i naypięknieysze z stayni Cesarskiey.

Wczoray przybył tu znowu oddział Austryackich jeńcow w liczbie 170 ludzi. Zaraz za przybyciem dostali z magazynow Francuzkich soraity i inne ubiory.

Codziennie przechodzi tędy po 15 do 20 bryk z Turecką bawełną z Wiednia, ktore idą aż do Szafhausen, a stamtąd powracaią próżno.

Z Medyolanu d. 13. Kwietnia.

Monitor nasz zawiera co następuie:

"Dziś zgromadził się senat nadzwyczaynie dla słuchania czytania traktatu zawartego między Nayiaśnieyszym Cesarzem Francuzow Królem Włoskim i Nayiaśnieyszym Królem Bawarskim, względem ustąpienia części Tyrolu królestwu Włoskiemu. Ludność ustąpioney części Tyrolu wynosi do 300,000 ludzi (a zatem więcey iak trzecią część całego Tyrolu.)„

Z Hanoweru d. 17. Kwietnia.

Zamek w Herrenhausen i zamek letni w Monbrilland będą na mieszkanie dla J. K. Mci wyporządzone. Król Jmć ma tu około środka przyszłego miesiąca przybydź.

Dziś rano poszedł stąd Westfalski regiment do Osnabruku.

Kray Hanowerski ma bydź na 3 lub 4 departamenta podzielony.

Z Neapolu d. 10. Kwietnia.

Domyślaią się, iż powrot Króla rozwiąże zdarzenia wagi naywiększey.

Ostatnie doniesienia z Sycylii okazuią nad zwyczayną boiaźń i zwątpienie ludu. Związki z Maltą są coraz częstsze. Zapewniaią, iż rząd Angielski zezwolił nakoniec przyiąć Króla Sycyliyskiego, ieżeliby przymuszony był

opuście swoie kraie.

Z Wiednia d. 21. *Kwietnia.*

(Z Gazety Hamburskiey.)

W przyszłym tygodniu wyieżdża ztąd Arcy Xiążę Franciszek, nayftarszy brat naszey Cesarzowey, naprzeciwko swey Matce Arcy Xżnie Beatryxie, która przyieżdża tu z Groswardeinu i mieszkać będzie w pięknym pałacu na ulicy Raben.

Około 20 orderow S. Szczepana i złotego Runa posłanych zostało do Paryża.

Mowią na nowo o zaslubieniu iednego z Arcy Xiążąt z miłą iedną Królewną i przeznaczaią go na pewne Królestwo.

Dnia 5 Maia z Gazety dworskiey. — D. 3 b. m. z rana wyiechał Nayiaśnieyszy Cesarz z Jenerałem Adjutantem swoim, Jenerałem Kutschera, do dóbr swoich w Austryi, a ztamtąd przedsięweźmie do Czech podroż. Cesarzowa Jmć uda się tamże z Arcy Xżniczką Leopoldyną d. 11 b. m.

Z Konstantynopola d. 18. *Marca.*

Zaszły tu nieiakie zaburzenia, lecz w krotce uspokoione zostały. Na granicach Illiryi okazali się także niektórzy baszowie niespokoynemi, co dało powod do żalenia się iednemu z sprawuiących tu interessa. Porta tłumaczyła się, iż z przykrością dowiaduie się otych zdarzeniach, i niezaniedba ukarać winnych.

Angielski poseł, P. Adair, wyieżdża stąd za pozwoleniem swoiego rządu. P. Canning zawiadywać tu będzie w niebytności iego go interessami.

Z Peterzburga d. 13 *Kwietnia*

Od woyska w Multanach nadeszła tu w tych dniach wiadomość następuiąca: — Gdy Jenerał porucznik Hrabia Kameński odebrał doniesienie, iż nieprzyiacielskie woysko pomnaża się przy Mangalia, Basardzik i Kawarna, postanowił posłać tam lekkie woyska, dla wyparcia nieprzyiaciela. Uskutecznienie tego zlecił Jenerałowi maiorowi Denissow z 4 pułkami regularnych i 2 oddziałami nieregularnych kozakow. D. 8 b. m. udał się Jenerał Denissow w drogę i niedaleko od Karessa wysłał dwa oddziały w rożne okolice, a sam ruszył do Mangalia. O 20 wiorst od tego mieysca postrzegł kilka kup Tureckiego woyska, którego mogło bydź do 2000 ludzi, i uderzył na nie z zwykłą Rossyanow odwagą, pobił ji rozpędził. Zabrał w tey rozprawie 176 ludzi piękney Tureckiey jazdy w niewolą, pomiędzy któremi znaydowało się 7 officerow i 58 Bulgarow, i zdobył wiele bydła i koni. Z naszey strony nie mieliśmy iak 3 kozakow zabitych i 6 ranionych. Jenerał Denissow uskuteczniwszy zupełnie dane sobie zlecenie, pościągał rozstawione oddziały i powrocił szczęśliwie do Girsowy.

Z Strazburga d. 25. *Kwietnia.*

Listy prywatne z Paryża powtarzaią umieszczoną przed kilku dniami w Gazecie ranney wiadomość, że Cesarz Napoleon mianował Jenerała Moreau Xiążęciem Hohenlinden i Marszałkiem Państwa, z opsażeniem rocznym 300,000 frankow, dodaiąc, że Jenerał ten w krótce z Ameryki północney do Francyi powroci.

Z Tryestu d. 12. *Kwietnia.*

Handel zasz zaczyna się odżywiać. Zawinęło tu pięć okrętow Tureckich, Lewanckiemi towarami wyładowanych, a płynie ich niemało ze Smierny i Saloniki; wszystkie zaś maią pasporty Francuzkie. Po ich przybyciu bawełna staniała. — Z innych zaś stron przybyło ich 60 z winem, ryżem, serem, masłem, woskiem, pomarańczami, &c.

Wielkorządca prowincyy Illiryyskich kazał sprzedawać więcey daiącym towary osadowe, których stąd jeszcze nie przewieziono do Wenecyi.

DODATEK

DO № 38.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 13 Maia 1810.

Wypis z Protokołu Sekretoryatu Stanu W Pałacu Naszym w Dreznie, dnia 17 miesiąca Kwietnia 1810 *roku.*

FRYDERYK AUGUST.

Z Bożey Łaski, Król Saski, Xżę Warszawski, &c. &c. &c.

Uzupełniaiąc artykuł 6 Dekretu Naszego pod dniem 24 miesiąca Lutego r. b. względem polityeznego podziału, nowo wcielonych do Xięstwa Warszawskiego kraiow, na wniesienie Naszego Ministra Spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu zdania Rady Stanu.

Postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Do dawnych sześciu departamentow Naszego Xięstwa Warszawskiego, przydane będą cztery nowe departamenta, to iest: Krakowski, Radomski, Lubelski, i Siedlecki.

Art. 2. Porządek połączonych Departamentow będzie następuiący:

Warszawski.
Krakowski.
Poznański.
Kaliski.
Radomski.
Bydgoski.
Lubelski.
Płocki.
Łomżyński.
Siedlecki.

Art. 3. Dla zbliżenia nowych Departamentow do równowagi z dawnemi i dla wzaiemney w podziale dogodności, dwa dawnieysze powiaty Pilecki i Lelowski z departamentu Kaliskiego włączone bydź maią do Krakowskiego Departamentu; a na wzaiem dwa nowe powiaty, Stanisławowski i Sienicki z części nowowcielonego kraiu złożone, do Departamentu Warszawskiego przyłączone mieć chcemy, tak iż Departament Kaliski iedenaście, Warszawski zaś dwanaście powiatow odtąd mieć będzie.

Art. 4. Podług następuiącey Tabelli oznaczamy podział nowych departamentow, na powiaty i zgromadzenia gminne.

Art. 5. Oznaczenie granic między powiatami, Naszemu Ministrowi spraw wewnętrznych polecamy.

Art. 6. Obrani z powiatow Pilickiego i Lelowskiego Posłowie, w rzędzie Posłow Departamentu Krakowskiego na posiedzeniu seymowem zasiadać będą.

Art. 7. Ci zaś Posłowie, którzy z Powiatow Stanisławowskiego i Sienickiego obrani zostaną, zasiędą w rzędzie Posłow Depar-

tementu Warszawskiego.

Art. 8. Deputowany na Seym teraźnieyszy z trzech powiatow, Pilickiego, Lelowskiego i Częstochowskiego, mieysce swoie zatrzyma, aż poki stosownie do artykułu 38go Konstytucyi, przez wyciągnienie losu, z grona seymuiących nie wyydzie: wtedy dopiero zgromadzenie gminne, już nie z trzech powiatow, iak dotąd, lecz tylko z obywateli iednego Powiatu Częstochowskiego składać się będzie, aż do dalszego w tey mierze Woli Naszey oznaczenia.

Art. 9. Obywatele prawo do głosowania na zgromadzeniach gminnych maiący, z nowo-przyłączonych do Departamentu Warszawskiego Powiatow, Stanisławowskiego i Siennickiego na zgromadzeniu gminnym Powiatow Warszawskiego i Błońskiego w Warszawie odbywanym, wotować temczasowo będą, i iako członki tegoż zgromadzenia gminnego uważani bydź maią.

Art. 10. Dopełnienie ninieyszego Dekretu i umieszczenie onego w Dzienniku Praw, Ministrom Naszym, w czem do którego z Urzędu przynależy, polecamy.

(L.S.) *Fryderyk August.*

przez Króla.

(L.S.) *Minister Sekretarz Stanu*

Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem: *Felix Łubieński, Minister Sprawiedliwości.* (Pod.) *Antoni Joneman Sekretarz Jeneralny.*

Zgodno z oryginałem *Minister Sekr. Stanu Stanisław Breza.*

Podział nowych Departamentow na Powiaty i zgromadzenia gminne.

Departamenta	Stolice Departamentow.	Powiaty.	Stolice Powiatow.	Miasta i Powiaty na zgromadzenia gminne.	Liczba zgromadzeń gminnych.	Mieysca zgromadzeń gminnych.
KRAKOWSKI	Kraków.	1. Krakowski.	Kraków	Miasto Kraków	4	Kraków.
				Pow. Krakowski	1	Kraków.
		2. Szkalmirski	Szkalmierz	— Szkalmirski)	1	Szkalmierz.
		3. Hebdowski	Hebdow	— Hebdowski)		
		4. Stobnicki	Stobnica	— Stobnicki)	1	Stobnica.
		5. Szydłowski	Szydłow	— Szydłowski)		
		6. Miechowski	Miechow	— Miechowski)	1	Miechow.
		7. Jędrzeiowski	Jędrzeiow	— Jędrzeiowski)		
		8. Olkuski	Olkusz	— Olkuski)	1	Krzeszowice
		9. Krzeszowski	Krzeszowice	— Krzeszowski)		
		10. Pilicki	Pilica	— Pilicki)	1	Pilica.
		11. Lelowski	Zarki.	— Lelowski)		
RADOMSKI	Radom.	12. Radomski	Radom.	Mia. Sandomierz	1	Sandomierz.
				Pow. Radomski)	1	Radom.
		13. Kozienicki	Kozienice	— Kozienicki)		
		14. Opatowski	Opatow	— Opatowski)	1	Opatow.
		15. Solecki	Solec	— Solecki)		
		16. Sandomierski	Sandomierz	— Sandomirski)	1	Sandomierz.
		17. Staszowski	Staszow	— Staszowski)		
		18 Szydłowiecki	Szydłowiec	— Szydłowski)	1	Kielce.
		19. Kielecki	Kielce	— Kielecki)		
		20. Koniecki	Końskie	— Koniecki)	1	Końskie.
		21. Opoczyński	Opoczno	— Opoczyński)		

LUBELSKI	Lublin.	22. Lubelski.	Lublin.	Miasto Lublin. Pow. Lubelski)	1	Lublin.
		23. Lubartowski	Lubartow.	— Lubartowski)	1	Lublin.
		24. Kaźmirski	Kazimierz.	— Kazimirski)	1	Kazimierz.
		25. Kraśnicki	Kraśnik.	— Kraśnicki)		
		26. Krasnoſtawski	Krasnyſtaw.	— Krasnoſtawski)	1	Krasnyſtaw.
		27. Chełmski	Chełm.	— Chełmski)		
		28. Hrubieszowski	Hrubieszów.	— Hrubieszowski)	1	Hrubieszow.
		29. Tomaszowski	Tomaszow.	— Tomaszowski)		
		30. Zamoyski	Zamość.	— Zamoyski)	1	Zamość.
		31. Tarn grodz:	Tarn grod.	— Tarnogrodz:)		
SIEDLECKI	Siedlce.	32. Siedlecki	Siedlce.	Pow: Siedlecki)	1	Siedlce.
		33. Garwoliński	Garwolin.	— Garwoliński)		
		34. Zelechowski	Zelechow.	— Zelechowski)		
		35. Węgrowski	Węgrow.	— Węgrowski)	1	Węgrow.
		36. Łosicki	Łosice.	— Łosicki)		
		37. Łukowski	Łukow.	— Łukowski)	1	Łuków.
		38. Radzyński	Radzyn.	— Radzyński)		
		39. Bialski	Biała.	— Bielski)	1	Biała.
		40. Włodawski	Włodawa.	— Włodawski)		

DONIESIENIA.

W Imieniu Nayiaśnieyszego Fryderyka Auguſta, Króla Saskiego Xiążęcia Warszawskiego.

Sąd Szlachecki Krakowski, ninieyszym obwieszczeniem do publiczney podaie wiadomości, iż dobra Radzimice Jozefa Grodzickiego Kuranda dziedziczne w powiecie Krakowskim leżące przez publiczną licytacyą tu w Sądzie dnia 19go Czerwca r. b. o godzinie 9tey ranney odbydź ſię maiącą w sześcioletnią arendowną poſſeſſyą za następuiącemi warunkami puszczone będą:

Po pierwsze: Roczny czynsz dóbr tych czyli summa arendowna ieſt do 10291 zł. pol. 15 gr. w dobrey monecie srebrney wyznaczona, dla czego każdy maiący chęć licytowania dziesiątą część tey summy, iako zakład (wadium) na dotrzymanie licytacyi przed Kommiſſarzami do tego aktu wyznaczonemi złożyć będzie powinien.

Po wtore: Naywięcey daiący, obowiązany ieſt, w 14 dniach po Sądownie potwierdzoney licytacyi czynsz roczny do rąk kuratora W. Jana Rudnickiego złożyć, po czym mu te dobra sądownie w poſiadanie oddane będą. — Gdyby zaś zapłacenia tego nie uskutecznił, tedy na iego koszt, i szkodę, nowa licytacya przedſięwzięta będzie.

Po trzecie: Dzierżawca czynsz arendowny, co rok anticipative do rąk kuratora dnia 24 Czerwca płacić obowiązany będzie, a to pod utratą poſſeſſyi, i rozpisaniem na iego szkodę nowey licytacyi.

Poczwarte: Dzierżawa pomienionych dóbr z dniem złożonego czynszu za rok pierwszy 1811 zacznie ſię, a z dniem 24tym Czerwca 1816go roku bez żadnego wypowiedzenia skończy ſię, tak iż Dzierżawca pod żadnym pretextem dłużey bawić w tych dobrach nie będzie mogł.

Po piąte: Przy oddaniu dóbr w poſſeſſyą inwentarz sądownie bydła i innych gruntowych rzeczy, iakoliteż i ſtan budowli spisanym będzie. Dla czego Dzierżawca przy skończeniu

swey possessyi, tak inwentarz gruntowy, iako i budowli, w takim stanie w iakim odbiera, oddać iest obowiązany.

Po szoste: Podobnież i zasiewy tegoroczne przy oddaniu possessyi spisane będą, które Dzierżawca przy wyyściu z possessyi, takież iakie odbierze w roli dobrze uprawney zostawić powinien będzie. Poparowanie gruntow, wywożenie gruntowey słomy, iż tą zamiast drzewa palenie, Dzierżawcy wzbrania się. Za wszystkie więc szkody ztąd wyniknąć mogące winien iest odpowiedzieć.

Po siodme: Reparacya budowli chłopskiem, i snopkiem mogąca bydź uskuteczniona, do Dzierżawcy należy, znacznieysze zaś przez W. kuratora za sądowym zezwoleniem poczynione będą.

Po osme: Dziesięcina i podatki stałe, tak w pieniądzach iako i zbożu opłacać się maiące przez czas dzierżawy do possessora należą, z których zapłaconych przy wyyściu z possessyi kwity oddać powinien będzie, i żadney bonifikacyi za nie żądać nie może. Inne zaś podatki, nadzwyczayne tak w pieniądzach, iako i zbożu opłacać się miane po odtrąceniu odebraney ze skarbu należytości, reszta podług targow na ten czas byłych za oddaniem iednak assygnacyi i kwitow wynagrodzona mu będzie.

Po dziewiąte: Za szkody z pożaru z przyczyny Dzierżawcy lub iego domownikow wynikłe, Dzierżawca odpowiedzieć powinien będzie, zaś z powszechnego nieurodzaiu z gradobicia, woyny, i przypadkowego pożaru poniesione, Dzierżawca wynagrodzenie otrzyma w takiey ilości, iaką prawa kraiowe dozwalaią.

Po dziesiąte: Dzierżawca przed oddaniem mu dóbr obowiązanym będzie złożyć Rękoymią nie zniszczenia dóbr, wyrownywaiącą roczym dochodom w summie 10291 zł. pol. 15 gr. w dobrey monecie w dostateczne bezpieczeństwo zaopatrzoną, która rękoymia nie prędzey mu oddana będzie, póki Sąd ninieyszy nie uzna, iż przeciw Dzierżawcy żadnych pretensyi nie ma.— Wszyscy zatym maiący chęć pomienionych dóbr licytowania, na wzwyż wymienione mieysce, i termin wzywaią się. Dan w Krakowie d. 14 Kwietnia 1810 roku.

Jozef Nikorowicz.
Mąkolski.
Trzetrzewiński.

Z Rady Sądow Szlacheckich Krakowskich
Kuliczkowski.

Właściciel wsi Swoszowic blisko Krakowa, w Zaokrągleniu zawiślańskim, do Xięstwa Warszawskiego wcielonem; maiąc u siebie kąpiele siarczane, w chorobach Reumatycznych, artrytycznych, w cierpieniach i przypadłościach hemoroidalnych, tudzież w chorobach wyrzutowych, lub od ukrytey wyrzutowey materyi pochodzących, iako to kilkonastoletniem doświadczeniem iednostaynie stwierdzone iest widocznie skuteczne; ma honor donieść Prześwietney Publiczności, iż w dniu 15 Maia Łazienki otwarte zostaną.— Dla wygody osób tak kąpiących się, iak i innych przyieżdzaiących gości będzie przez czas trwania kąpieli Traktyer, do którego to zatrudnienie należy.

Ponieważ JW. Minister spraw wewnętrznych Reskryptem swoim dnia 24 Kwietnia r. b. wydanym, licytacyą dóbr Narodowych Zalesie, Wąchocka i Łukawy, aż do dalszey swey dyecezyi odwołał, Zaczym Urząd Administracyi Radomskiey obwieszczenie licytacyi tey na dzień 10 b. m. do Publiczney wiadomości podane, na mocy z wyż wspomnionego Reskryptu odwołuie.

Kamienica pod dwiema Nrami 674 i 675 na ulicy S. Mikołaia w Krakowie i zarazem dom iest do sprzedania na same bankocetle Wiedeńskie lub na złoto. Ktoby sobie życzył kupić go, niechay się uda do właściciela pod Nrm 674 mieszkaiącego.

Dnia 9 Maia r. b. zgubione są przez osobę pewną: 1. W bankocetlach gołych pieniędzy reńskich 600. 2. Skrypt na dziewięć tysięcy kilka set zł. pol. przed dwiema laty napisany. 3. Rachunki pieniężne przychodowe i wydatkowe. Wynalazca wspomnioney zguby, odbierze nadgrody reńskich sto, ma się zaś zgłosić do Redaktora Gazety Krakowskiey.